

Matt. 5: 1–12

Nähdessään kansanjoukot Jeesus nousi vuorelle. Hän istuutui, ja opetuslapset tulivat hänen luokseen. Silloin hän alkoi puhua ja opetti heitä näin:

»Autuaita ovat hengessään köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta.

Autuaita murheelliset: he saavat lohdutuksen.

Autuaita kärsivälliset: he perivät maan.

Autuaita ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano:
heidät ravitaan.

Autuaita ne, jotka toisia armahtavat: heidät armahdetaan.

Autuaita puhdassydämiset: he saavat nähdä Jumalan.

Autuaita rauhantekijät: he saavat Jumalan lapsen nimen.

Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden vuoksi vainotaan:
heidän on taivasten valtakunta.

Autuaita olette te, kun teitä minun tähteni herjataan ja vainotaan ja kun teistä valheellisesti puhutaan kaikkea paha. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä palkka, jonka te taivaissa saatte, on suuri. Niinhän vainottiin profeettojakin, jotka elivät ennen teitä.»

.....

Menetin itselleni tärkeän ihmisen ollessani nuori. Olin juuri sitä ennen kuullut rippikoulussa että Jumala on rakkaus, joka tahtoo ihmisille jotain erityisen hyvää. En saattanut silloin mitenkään ymmärtää, miksi ehdoton rakkaus, tämä hyvä Jumala, antaa ihmisten kuolla kipeällä tavalla kesken kaiken jättäen läheiset hirveään ikävän tuskaan. Minusta se oli julmaa ja raakaa. Vaikka huusin Jumalalta apua ja vastusta, en löytänyt yhtään hyvää syytä tai vastausta tapahtumaan. Minusta siitä kuolemasta ei inhimillisesti katsottuna seurannut kenellekään jäljellejääneelle läheiselle mitään hyvää. Siitä päivästä lähtien olin tosin tullut joka solullani ymmärtämään että kenelle vaan voi sattua mitä ja milloin vaan. Aloin vihata Jumalaa.

Kirkkovuodessa on monia pyhiä, joita sanomme juhlapyhiksi tai juhlapäiviksi. Sen sijaan pyhäinpäivä, jota tänään vietämme on muistopäivä. Jo nimensä puolesta pyhäinpäivä antaa meille luvan muistaa ja muistella, yhdessä ja yksin. Muistelun kohteena ovat sekä kaikki kristikunnan marttyyrit että muut uskossa Kristukseen kuolleet. Muistelun kohteena ovat myös meille läheiset poisnukkuneet ihmiset.

Uusimmat surututkimukset tukevat sitä käsitystä että on lupa muistaa ja muistella menetettyjä rakkaita, tarkoitus ei siis ole pyrkiä mahdollisimman pian unohtamaan tai torjumaan. Vaikka muistaminen voi monesti olla myös raskasta, olisi sekin jollaintavalla julmaa, jos meidän täytyisi unohtaa rakkaamme. Vielä muutama vuosikymmen sitten oli hyvin tavallista, että omaisia lohdutettiin sanomalla, ”vieläkö sinä sitä mietit, lopeta jo ala elää omaa elämääsi”. Läheisiään saa muistaa ja muistella niin kauan kun sitä sureva sitä tavalla tai toisella tarvitsevat. Muiston tekeminen on merkityksellistä, koska se on tie eteenpäin.

Pyhäinpäivänä emme voi välttyä jollain tavalla kohtaamasta ja pohtimasta myös omaa kuolemaamme. Ihmisellä on pääsääntöisesti luonnollinen tarve säilyttää elämää. Siksi me

kauhistumme ja järkytymme kun sattuu jotain joka särkee elämää ja luopuminen tulee lähelle. Mutta elämä on äärettömän hauras ja särkyvä. Mikä tänään on jollekin vahvaa, lujaa ja kestäväää voi huomenna olla rikki ja hajalla.

Usein näyttää olevan niin että Ihminen ei tule vastakkain oman rajallisuutensa kanssa, jos elämä ei häntä tavalla tai toisella siihen vie. Kukaan ei voi estää omaa kuolemaansa, vaikka lääkärit voisivat hoitotoimenpiteillä jatkaakin monen elämää. Ihmisellä ei mahdollisuutta komentaa kuolemaa tai käydä siitä kauppaa. Siinä Jumalalla on yksinoikeutettu päästövalta ja viime käden viisaus.

Eräs ystäväni sai suurta lohtua vakavan elämäntilanteensa keskellä ajatuksesta, että meillä jokaisella on yhtä paljon elämää edessä, vain tämä päivä tai hetki.

Jeesus tervehtii omiaan tänään autuaina. Autuaat ovat eritavoin onnellisia. Murheelliset, kärsivälliset, rauhantekijät, puhdassydämiset. Heillä on jotain joka tekee heidät onnelliseksi.

Jeesuksen autuaaksi julistaminen on oikeastaan hyvin toteava ja suorastaan lakoninen. Jotenkin Jeesus ei tässä puhu suuren tunteen vallassa, vaan pudottelee tulemaan totuuksia siitä mikä ihmisen tekee autuaaksi. Hän ei myöskään laita mitään ehtoja onnellisuudelle, eikä hän millään tavalla valitse onnellisia. Tähän johtopäätökseen tulin lukiessani lupauksia, jotka liittyvät autuaille. Jokaisen autuaaksi julistamisen perään Jeesus toteaa mitä heillä on tai mitä he saavat Sillä heidän on Jumalan valtakunta, sillä he saavat lohdutuksen, sillä he perivät maan, sillä he saavat Jumalan lapsen nimen.

Joskus on kiinnostavaa yrittää ymmärtää asioita niin että kääntää ajatukset, sanonnat tai tekstin nurinpäin. Jos katselisimme vastakkaisesti vinkkelistä autuaaksi julistusta, joutuisimme toteamaan, että autuaita eivät ole sodanjulistajat, kärsimättömät, hengessään rikkaat, ne jotka eivät jonoa enää yhtään mitään, ja joilla ei ole enää minkään hengen nälkä, jotka ovat armahtamattomia tai likasydämiisiä. Ei. Näillä mielenlaaduilla ei synny kestäväää onnellisuutta .

Autuaita ovat ne joilla on vielä jano ja nälkä, Jumalan nälkä, totuuden nälkä, armahdettavaksi tulemisen jano. Jotka ovat köyhiä sydämeltään, tarvitsevat Jumalaa ja jotka haluavat rauhaa.

Kokonaisuudessaan autuaaksi julistaminen sisältää hyvin selkeästi ajattelun, joka kulkee läpi evankeliumin.

Jeesus tuli niiden vuoksi jotka eivät voi elää oman voimansa ja viisautensa varassa, vaan joutuvat särkyneen elämän keskellä tunnustamaan että tarvitsevat turvaa, apua ja armahdusta. Kun luemme uudelleen ja uudelleen tätä vuorisaarnan kohtaa, on kuultava ja nähtävä että onnellisia ovat ne jotka eivät turvaa omaan voimaansa, vaan ovat sekä elämässä ja kuolemassa Jumalan varassa.

Autuaita ovat ne jotka ovat särkyneet, sillä he salaa tietävät, että ovat lähempänä Jumalaa kuin koskaan.

Autuaita ovat ne jotka uskaltavat tuntea ikävää, sillä he ovat surun tiellä.

Autuaita ovat ne jotka ottavat elämän vastaan lahjana, sillä heillä on kyky luopua.

Kuolema herättää tunteita. Eikä suinkaan pelkkää surua, vaan myös syvää avuttomuutta, vihaa, pelkoa, ahdistusta ja pettymystä, joskus myös helpotusta. Viha on yhteydenotto, yhteydenotto Jumalaan . Jossain tilanteessa se voi olla ihmisen ainoa mahdollisuus olla kontaktissa Jumalaan. Ainoa mikä on sillä hetkellä ihmiselle totta. Vihaava ihminen on aina suhteessa johonkin.

Vaikka ihmisen viha voi kohdistua joskus Jumalaan, samaan aikaan ei ole muuta kuin Jumala, ikiaikojen Jumala, johon turvautua. Jumala, joka on tarkkaan laskenut ihmisen päivien määrän, joka on ihmiselle antanut elämän lahjaksi, ja jonka käsissä elämämme on. Muuta meillä ei ole.

Uskontunnustuksen mukaan pyhät muodostavat yhteyden, johon voimme näkymättömästi liittyä. Uskossa olemme osallisia näkymättömästä pyhien yhteydestä. Tämä kosketus tuonpuoleiseen herkistää meitä tänään ja tuo erityistä lohtua ja toivoa. Tänä iltana tässä kirkossa luetaan kaikkien kuluneen vuoden aikana menehtyneiden seurakuntalaisten nimet. Mennessään pois, meille rakkaat ihmiset ovat meitä salatulla tavalla lähempänä kuin koskaan. Ehtoollispöydässä me Jumalan näkyvä kansa saamme liittyä näkymättömään keskellämme Kristus itse.

Kristityille kuolema ei kuitenkaan ole loppu. Kärsimys on loppu, kipu on loppu, eikä elämää ei voi enää jakaa elävien kanssa, mutta kuolema ei ole loppu. Se on uusi alku, tila jossa tämän päivän Jesajan kirjan tekstin mukaan sanotaan:

”Menneitä ei enää muistella, ne eivät enää nouse mieleen. Silloin Herra on sinun ainaisena valonasi ja Sinun murhepäiviesi luku on täyttynyt”